

«The Queen's Gigue» του Τόμας Ρόμπινσον, (Thomas Robinson 1560 -1609)

Ο Τόμας Ρόμπινσον ήταν Άγγλος συνθέτης και μουσικοδιδάσκαλος της περιόδου της Αναγέννησης. Έγραψε μουσικά έργα και δίδαξε τραγούδι, λαούτο, cittern, ocharion, bandore και βιολί (όλα έγχορδα όργανα της περιόδου της Αναγέννησης). Για τη ζωή του δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία, γνωρίζουμε όμως ότι ήταν ένας καταξιωμένος συνθέτης ο οποίος εργάστηκε ως μουσικός διευθυντής για τον Κόμη του Έξετερ στην Αγγλία και για το Βασιλιά Φρειδερίκο το II της Δανίας. Ο Τόμας Ρόμπινσον, εκτός από σημαντικό συνθέτη, εκτελεστή και μουσικοδιδάσκαλο, ήταν και συγγραφέας. Έγραψε τρία σημαντικά μουσικά βιβλία από τα οποία το “The Schoole of Musicke”, (“Το Σχολείο για τη Μουσική”, 1603), ήταν το πιο σημαντικό βιβλίο εκμάθησης του αναγεννησιακού λαούτου και άλλων μουσικών οργάνων της εποχής. Μετά το 1609 δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία ή πληροφορίες για τη ζωή του.

Το “The Queen's Gigue” είναι ένας διασκεδαστικός, χαρούμενος χορός, με μέτριο προς ζωηρό ρυθμό και χρόνο 2/4. Είναι γραμμένο σε κλίμακα Ντο μείζονα και έχει διμερή μορφή (ΑΒ), αποτελείται δηλαδή από δύο μέρη χτισμένα πάνω σε δύο διαφορετικές μελωδίες (μουσικά θέματα).

Α΄ Μέρος - Θέμα Α:

Β΄ Μέρος – Θέμα Β:

Δημιουργικές Εργασίες:

1. Παίξτε στα μελωδικά σας όργανα την πιο πάνω μελωδία (Θέμα Α)
2. Παίξτε στα μουσικά σας όργανα την πιο κάτω απλή ενορχήστρωση.

The Queen's Gigue

Tomas Robinson

The musical score is written in 2/4 time and consists of five staves. The first staff, labeled 'Αυλοί' (Flutes), features a melodic line with a slur over the first six measures. The second staff, 'Τρίγωνο' (Triangle), has a simple rhythmic pattern of quarter notes with rests. The third staff, 'Ξυλόκια' (Xylophone), follows a similar rhythmic pattern. The fourth staff, 'Μεταλλόφωνο Σοπράνο' (Metallophone Soprano), has a melodic line with eighth notes. The fifth staff, 'Μεταλλόφωνο' (Metallophone), has a rhythmic pattern of quarter notes.

3. Συνεργαστείτε σε ομάδες για να γράψετε τα δικά σας λόγια-στίχους στο θέμα Α.

«Κοντσέρτο» στη Φα μείζονα για άρπα και ορχήστρα, έργ. 4, αρ.5´ (IV κίνηση) του Γκέοργκ Φρίντριχ Χαίντελ (Georg Friedrich Handel, 1685-1759)

Ο Χαίντελ ήταν Γερμανός συνθέτης της δεύτερης περιόδου της εποχής μπαρόκ, ο οποίος διακρίθηκε κυρίως για τα ορατόριά του. Έζησε κατά το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στην Αγγλία και απέκτησε την αγγλική ιθαγένεια το 1726.

Συνέθεσε πολλά έργα, μεταξύ των οποίων κοντσέρτα, σουίτες για ορχήστρα, σονάτες για διάφορα μουσικά όργανα, ύμνους, τραγούδια, όπερες και ορατόρια. Το πιο διάσημο έργο του είναι το ορατόριο “Μεσσίας”. Το στυλ των έργου του είναι βασισμένο στη χρήση αντίστιξης και ομοφωνίας. Επηρέασε βαθιά πολλούς από τους μεταγενέστερους συνθέτες, μεταξύ των οποίων ήταν ο Φραντς Γιόζεφ Χάυντν, ο Μότσαρτ και ο Μπετόβεν. Το έργο του συνέβαλε στη μετάβαση από την εποχή της μουσικής μπαρόκ στην κλασική εποχή.

Το κοντσέρτο είναι ένα μουσικό έργο στο οποίο ένα σόλο όργανο κάνει διάλογο με την ορχήστρα. Το κοντσέρτο του Χαίντελ για άρπα σε κλίμακα Φα μείζονα είναι γραμμένο για μικρή ορχήστρα, η οποία αποτελείται από έγχορδα όργανα, ξύλινα πνευστά, (δηλαδή όμπρε, φαγκότο-μπάσσουν) και σόλο άρπα.

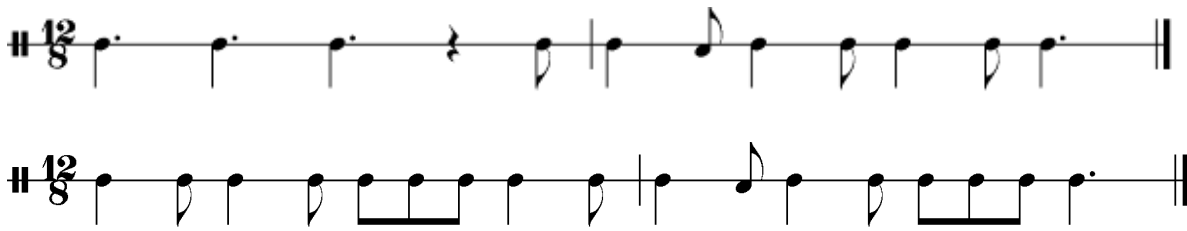
Ακούστε ηχογραφημένο το “Κοντσέρτο στην Φα μείζονα για άρπα και ορχήστρα, έργ. 4, αρ.5” (IV κίνηση) του Χαίντελ και γράψετε στα τετράδια σας για ποιο λόγο νομίζετε ο συνθέτης συνοδεύει την άρπα με λίγα όργανα και μάλιστα αυτά με το πιο απαλό ήχο;

Από τις τέσσερις κινήσεις, δηλαδή τα τέσσερα μέρη, του κονσέρτου αυτού θα ακούσουμε την IV που είναι γραμμένη σε τριμερή μορφή, με κατέντζα (A B cadenza A). Ο συνθέτης γράφει δύο διαφορετικά μέρη βασισμένα σε δύο διαφορετικές μελωδίες (θέματα) και λίγο πριν το τέλος του έργου δίνει στον εκτελεστή του σόλο οργάνου, σε αυτή την περίπτωση στην άρπα, την ευκαιρία να αυτοσχεδιάσει και να επιδείξει τη δεξιοτεχνία του και την ομορφιά του μουσικού του οργάνου μέσα από την κατέντζα. Το έργο τελειώνει με τη σύντομη επαναφορά του πρώτου μέρους (A).

Το Κοντσέρτο ξεκινά με τρεις συγχορδίες και αμέσως μετά παρουσιάζεται το πρώτο θέμα σε μέτρο 12/8.

Κτυπήστε τα πιο κάτω ρυθμικά μοτίβα με τα χέρια σας.

Δημιουργικές Εργασίες:

1. Με τη χρήση των πιο πάνω ρυθμικών προτάσεων εργαστείτε σε ομάδες και γράψτε τις δικές σας μελωδίες. Μετά παρουσιάστε τις στους συμμαθητές σας.

2. Να λύσετε την πιο κάτω ακροστιχίδα απαντώντας τις πιο κάτω ερωτήσεις

Να μπει η ακροστιχίδα

1. Ελεύθερο μέρος του Κοντσέρτου, στο οποίο ο σολίστ επιδεικνύει τη δεξιότητά του.
2. Ο “Μεσσίας” είναι το διασημότερο του Χαίντελ.
3. Ο συνθέτης του Κοντσέρτου για άρπα και ορχήστρα σε Φα μείζονα κλίμακα.
4. Εκτέλεση μουσικού οργάνου χωρίς συνοδεία.
5. Η χώρα καταγωγής του Χαίντελ.
6. Έγχωρο μουσικό όργανο με πολλές χορδές, πεντάλ και όμορφο μελωδικό ήχο.
7. Είναι μουσική μορφή σε τρία μέρη. Το πρώτο και το τελευταίο βασίζονται πάνω στο ίδιο θέμα.
8. Είναι η πρώτη νότα της φυσικής κλίμακας.

Ο Γκέοργκ Φρίντριχ Χαίντελ

«Κοντσέρτο στη Λα μείζονα για Άρπα και Ορχήστρα» (I Κίνηση, Πολύ Γρήγορος Ρυθμός, *Allegro Molto*) του Καρλ Ντίτερς φον Ντίτερσντορφ (Carl Ditters Von Dittersdorf, 1739 – 1799).

Ο Ντίτερσντορφ ήταν Αυστριακός συνθέτης και βιολιστής της Κλασικής Εποχής. Ήταν πολύ γνωστός μουσικοσυνθέτης της εποχής του και διευθυντής ορχήστρας. Έγραψε πάρα πολλά έργα, κυρίως για ορχήστρα. Στα έργα του περιλαμβάνονται 120 συμφωνίες, μουσική δωματίου, ορατόρια, κονσέρτα, έργα για πιάνο και τραγουδία. Ήταν πολύ καλός φίλος του Γιόζεφ Χάυντν, ενός άλλου σπουδαίου μουσικού της κλασικής εποχής και μαζί με το Μότσαρτ έπαιζαν συχνά μουσική δωματίου (μουσική για μικρές ομάδες μουσικών οργάνων, συνήθως εγχόρδων).

Τα έργα του δεν εκτελούνται συχνά στις μέρες μας, με εξαίρεση το Κοντσέρτο για Άρπα και τα έργα του για κοντραμπάσο.

Σε αυτό το κοντσέρτο η ορχήστρα αποτελείται από 2 όμποε, 2 κόρνα και έγχορδα όργανα.

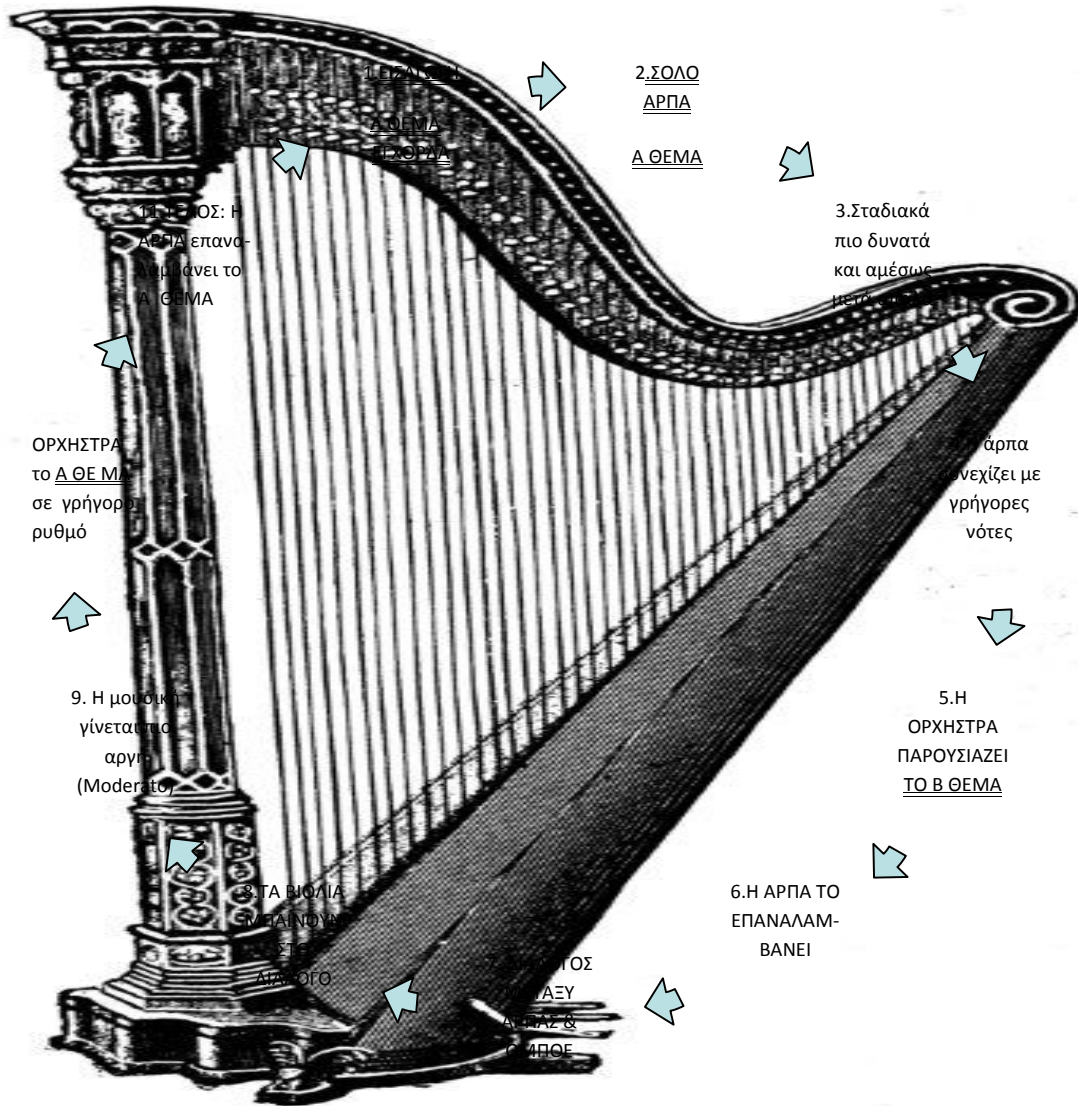

Η βασική μελωδία (Θέμα Α) παρουσιάζεται πρώτα στα βιολιά και μετά από την εισαγωγή της ορχήστρας παρουσιάζεται ξανά από την άρπα .

Θέμα Α:

Ακολουθήστε το μονοπάτι της μουσικής ξεκινώντας από τον αριθμό 1, ενώ ακούτε το Κοντσέρτο για άρπα του Καρλ Ντίτερς φον Ντίτερσντορφ.

Χαρά Χαραλαμπίδου-Αναστασίου